

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.
Bulev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

Sürgőny cím: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre ... .. 960 Lej
Fél évre ... .. 480 Lej
Negyed évre ... .. 240 Lej
Havonta ... .. 80 Lej

Hirdetések díjszabás szerint

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Ujság és választás.

Arad magyar választópolgárai úgy szólván minden este összeülnek a különböző kerületek egy-egy nagyobb helyiségében, hogy meghallgassák dr. Barabás Béla szenátor- s dr. Parecz Béla képviselőjelölt programbeszédét. Ezeken a gyűléseken a magyar választópolgárok nagy tömegekben vesznek részt és lelkes együttérzéssel hallgatják az előadókat. A két népszerű jelöltön kívül, az alkalmi szónokok tartják ébren a választók bizakodását és lelkesedését. Ezek az alkalmi szónokok, akikben minden alkalommal a magyar összetartás és lángoló fajszeretet nyilvánul meg, dr. Széll Lajos, Brandt István, dr. Vadász Armand, dr. Szuchy Pál, Wendt Manó, Gruber Imre és még sokan.

Ezekről a lélekemelő és magyar lelkesedéstől lángoló kerületi gyűlésekről a reggeli lapokban, sajnos, nem tudunk beszámolni kellő részletességgel. A kik nem ismerik azokat a nehézségeket, amelyekkel a határmenti, főleg az aradi lapok küzdenek, könnyen azt hihetik, hogy az újságok részéről bizonyos féltékenység az oka a hiányos beszámolóknak. A kik azonban ismerik az aradi magyar sajtó izzó, lelkes, meg nem alkuvó magyar irányát, azok könnyen megtalálják az éjjeli gyűlésekről szóló referádák rövidremétségének okait. Ezek a kerületi gyűlések rendszerint belenyulnak az éjszakába és elháríthatatlan okok akadályozzák, hogy részletes tudósítást közölhessünk azokról.

Elsősorban a cenzúra nem áll rendelkezésünkre egész éjszaka. De még ennél is súlyosabbak azok a nyomdatechnikai körülmények, amelyek útjában állanak az újságról lelkesedés szabad szárnyalásának. A nyomdai lapszedők munkája, csak éjjel 12 óráig tart, ugyancsak 12 óráig tart az ipari gázszolgáltatás is, amely nélkül a szedőgépek nem működhetnek. A szedési munkálatokkal tehát a nyomdának éjjelre készen kell lennie. Azután jön az öntés, a rotációs gépek munkája és az expedálás.

Ezeket azért tartottuk szükségesnek megismertetni, mert a második kerület tegnapi szervezkedő ülésén az egyik szónok az aradi magyar lapok rovására írvetkezett írni, hogy az éjjeli ülésekről rövid riportokban számolunk be. Amikor a magyar szenátor- és képviselőjelöltek fahúról-falura kísérik az aradi lapok kiküldött munkatársait és hasábkon számolnak be a falvak lakosságának lelkesedéséről, amikor vezércik-

keink napról-napra lelkesedést gyujtanak a magyar választópolgárok szívében és belső hasábjainkon részletes útmutatással szolgálunk a választásokra vonatkozó tudnivalókról: akkor alap-

jában véve bizony méltatlan dolog, ha csak szónoki virágok csokrába kötve is, kifogást emelni az aradi magyar sajtó ellen, amelyet a magyar lelkesedésre figyelmeztetni nem kellett soha.

Magyar gyűlések sora a választási harc utolsó hetében

Barabás és Parecz csütörtökön nagygyűlésen mondják el az aradi magyarság előtt programbeszédeiket. — Kik vezetik az aradmegyei választásokat.

(Saját tudósítónktól.) Minden nap hatalmas lépéssel hoz közelebb bennünket május 25-éhez, amely az erdélyi magyarság sorsdöntő napja lesz. A Magyar Párt erdélyi szervezetei nagy energiával és céltudatos munkával dolgoznak azon, hogy ez egyetlen napon egyformán dobozjanak a magyar szívek, egyformán gondolkozzanak a magyar agyak és ugyanaz az érzés vezesse a magyar kezeket, amikor a „votát” bélyegzőt a csillagos listára nyomják. Erdélyben és Aradmegyében tetőfokát érte el most a választási agitáció és a beérkezett jelentések mind arról szólnak, hogy a magyar tömegek mindenütt egységesen és impozáns lelkesedéssel állanak a Magyar Párt zászlaja alatt és hűséggel, magyar öntudattal tartanak ki a páktumos kormánylista mellett. Aradmegye magyarságának kitűnő hangulata megnyilatkozott a képviselő- és szenátorjelölt nagysikerű propaganda utján és ez a hangulat csak fokozódni fog e néhány nap alatt, amely még a választásig rendelkezésre áll. A Magyar Párt vezetősége e rövid időre hatalmas programot dolgozott ki.

Gyűlések egész sorozatán fejtik ki programjukat a magyar jelöltek.

E hét minden napján tartanak választási gyűléseket az egyes kerületek választói számára és csütörtökön este pedig a Fehér Kereszt emeleti termében nagygyűlés lesz, amelyen az összes aradi választópolgárok megjelennek, hogy a jelöltek beszédeit meghallgassák. Ezen a nagygyűlésen tartják meg Barabás Béla dr. szenátorjelölt és Parecz Béla dr. képviselőjelölt tulajdonképeni programbeszédeiket, itt fejtik ki részletesen a Magyar Párt céljait és itt jelölik meg azt az utat, amelyen a magyarságnak haladnia kell. Pénteken este Zimándujfalun, Zimándközön, szombaton este Szentleányfalván, Fakerten mondanak beszédeket a jelöltek.

Pünkösdi hétfőjén már szünetel a politikai agitáció.

Vasárnap, e hó 23-án reggel fél 9 órakor a záji Markó-dűlőn levő ta-

nyai iskolában a tanyai magyar választópolgárok előtt mondják el programbeszédeiket a magyar jelöltek. Ugyanaznap délelőtt Pécskán tart a párt hatalmas népgyűlést, amelyen az ottani környék magyar lakossága is megjelenik. Pünkösdi vasárnapján még a következő községekben lesz választási népgyűlés: Nadlac, Kispereg, Santána, Varsánd, Alsósimánd, Feketegyarmat, Nagyzerénd. Pünkösdi hétfőjén, a választást megelőző napon, a törvény értelmében szünetel minden agitáció. Ezen a napon szálljon magába minden magyar ember, összegezze az érveket, amiket a választási propaganda folyamán hivatott vezére szájából hallott és készüljön fel a keddi napra, amikor Erdély magyar jövődjének a sorsa fog eldőlni.

Goldis propaganda-utja Aradmegyében.

Goldis László vallásügyi és művészeti miniszter hiveinek nagy számának kíséretében és a megye lakosságának ünneplése közepette ma folytatta tegnap megkezdett választási propaganda-körutját. Ma Aradmegye két nagyközségében, Radnán és Soborsinban mondott hatalmas sikerű, nagykonceptióju beszédeket. Délelőtt Radnán tartózkodott, ahol hetventagú lovasbandérium fogadta és a lakosság ujjongó lelkesedése között kísérték be a községbe. Radnán nagy-szabású népgyűlés volt, amelyen a miniszter nagy beszédet mondott és minden szavát élénk helyesléssel kísérték. Az elhangzott nyilatkozatok mellett bizonyították, hogy a radnai választók zárt sorokban állanak a kormány és a Magyar Párt egyezményes listája mögé. Délután pedig Soborsinban volt igen látogatott népgyűlés, amelyen a környék lakossága lelkesen ünnepelte Goldis minisztert.

Kijelölték a választási elnököt.

Tegnap délután különben az aradi törvényszéken megállapították, hogy a bírák közül ki melyik községbe megy, a képviselőválasztások vezetésére. Aradon az öt kerületben ugyanazok a bírák funkcionálnak, akik a községi választást vezették le. Így az első kerületben Hargot táblabíró, a második kerületben dr. Tamásdán Livius, a harmadik kerületben Camarasescu Emil tanácselnök, a ne-

gyedikben Alexianu György táblabíró, az ötödikben Fikker Károly dr. vezeti a választást. A megyében a következő beosztás szerint jelölték ki a választást vezető bírákat:

Ujarad: Nagy Dezső járásbíró, Engelsbrunn: Ornstein Árpád, Curtici: Moldovan Sabin, Glogovac: Sotirescu Constantin, Nadlac: Kiss Vilmos, Semlac: Grigorovici István, Pecica: Pop Jenő, Rovine: Istratescu Vasil, Santana: Nistor Sándor, Simandul de sus: Radu Pascu, Zaránd: Ludosánu. Ineu: Farkas L., Cermei: Gheorghiu Al., Carageorgevici: Costa János, Taut: dr. Dán János, Spineni: dr. Demian Simon, Buteni: Erdős Mátyás, Sebis: Berdán Gy., Gurahont: Horga Ádám, Halmagiu: Pop Leonida, Varfurile: Sabin György, Chisineu: Lőrinczy Gyula, Vanator: Mager Romul, Graniceri: Cioreanu Mihály, Sepreus: Grencer Gyula, Socodor: Hutiu Marcu, Siria: Senciuc P. Pancota: Horváth János, Ghioroc: Fogarassy L., Radna: Cartoján Emil, Barzava: Antonini H., Savarsin: Zih József.

A választói igazolványok kiosztását is bírák irányítják, akik naponta délelőtt fél 9-től 1-ig és délután 3-6-ig állanak a polgárok rendelkezésére. Az első kerületben Zih József vezetőjárásbíró, a második kerületben Kovács Mihály járásbíró, a harmadikban dr. Dán János járásbíró, a negyedikben Costa János, az ötödikben Ludosánu járásbíró működnek.

Egymilliárd a tűzkár Bacanban.

Nagyarányu tűzveszedelem a fővárosban.

(Bucuresti, május 18.) A bacui tűzvész alkalmával 400 ház égett le. 275 háztulajdonos minden vagyonát veszítette el. Több, mint 2000 ezer ember hájléktalan-ná vált. A kárt még nem lehetett pontosan megállapítani, azonban már eddig is több, mint egy milliárdra becsülik. Bacau gazdasági élete a tűzvész következtében teljesen megbénult, ezer munkás kenyér nélkül maradt. A tegnapi minisztertanácsban a kormány tagjai foglalkoztak a bacui tűzvésszel és segélyakció bevezetését határozták el.

Ma éjjel egy órakor nagy tűz ütött ki az Izvor-uccában levő Industria Lemnului faipari gyárban. A kár rendkívül nagy, mert a tűz elpusztította az egész gyárat az anyagraktárakkal együtt. Az oltási munkálatokra a főváros összes tűzoltói kivonultak Nicoleanu rendőrprefektus vezetésével. Csak a reggeli órákban sikerült a tüzet lokalizálni és a szomszédos házakat megmenteni.

Operett — véres fináléval.

Öngyilkosság egy színházi előadásán. — A közönségen nagy pánik vett erőt a nézőtérrel elkövetett öngyilkosság miatt.

(Páris, május 18. *Alkalma tudósítónktól.*) Olyan drámát, melynek harmadik felvonása vérbefulladt, sokat látott az ember, de aligha volt még operett, amelynek fináléja véres és tragikus szerelmi tragédia lett volna. Ilyen operettet játszottak most ugyanis a marseillei színházban, bár a véres és tragikus finálé nem a színpadon, hanem a nézőtérrel játszódtott le. A marseillei színház színpadán az egyik dívatos operettet látszották néhány nap előtt, amidőn a harmadik felvonás vége felé hirtelen felugrott a nézőtér zsömlésének egyikében helyetfoglaló fiatalember és harsányan kiáltozni kezdett:

— Én most meghalok... Én most meghalok!..

Hadonászó kezében borotva csillogott a fiatalembernek, akinek kiáltozását első pillanatban néma megdöbbenés fogadta, majd amikor tovább is folytatta öngyilkos fenyegetőzését, a zsúfolt nézőtérrel kitört a rémület. A színészek, akik az első kiáltozás után egy pillanatra abbahagyták a játékot a színpadon, de rögtön folytatni igyekeztek az előadást, most már riadtan futkostak ide-oda a színpadon, amelyre ráeresztették a függönyt. A fiatalember közvetlen közelében ülő férfiak az első percek megdöbbenése után rávetették magukat a dühöngőre, aki azonban ekkor már mélyen belevágott jobbkezének csuklójába, amelyből magas sugárban szökent ki a vér. Ami ezután történt, az a színházi pánik tipikus és még is rendkívüli esete. Az emberek, ahelyett, hogy az orvos megérkezését nyugodtan bevárták volna, riadtan menekültek a kijáratok felé, egymást taposva és a kijáratoknál támadt szörnyű tolongásban több nő ajultan terült el a földön, akiken keresztülgázolt a fejevesztett tömeg. A kijáratok nem nyíltak ki elég gyorsan a menekülő közönség előtt, amely öklével zuzta be az ajtók üvegtábláit, hogy minél előbb elhagyhassák a színházat.

Ezalatt a vérben fetrengő fiatalember alátlan feküdt a nézőtér padlóján, teljesen magára hagyva, mert az értelmetlen rémület még azokat is magával sodorta, akik első pillanatban meg akarták akadályozni öngyilkosságát. Mindez néhány perc múlva volt és ezalatt már meg is érkeztek a mentők, akik azonban a pánikszerűen menekülő tömegben át csak a legnagyobb nehézséggel tudtak maguknak utat törni a nézőtérre, hogy a sebesültet elszállítsák. Az öngyilkos fiatalembert végül mégis sikerült bekötözniök és a közeli kórházba szállítaniök, ahová óriási vérvesztéssel, eszméletlen állapotban került. A kórházban nem sokára magához tért az öngyilkos, aki elmondotta, hogy *Max Alexandre*-nak hívják és éppen csak ezen az estén érkezett meg Nizzából. Öngyilkossági kísérletének okáról eleinte nem akart felvilágosítást adni, később azonban hosszas faggatásra bevallotta, hogy szerelme, a színház egyik kóristánója elhagyta s ezért akarja eldobni magát az életet. Ekron-

dotta azt is, hogy előadás előtt megleste a kis kóristánót a színészbejárásnál és itt könyörgött neki, hogy térjen hozzá vissza, de a fiatal színész gúnyosan nevetve a színpadra sietett és még akkor is gúnyosan nevetett, midőn a szerelmes férfi megfenyegette,

hogy előadás közben a nézőtérrel fog öngyilkosságot elkövetni.

Ez a véres operettfinálé, amely bizonyára páratlanul áll a színházi pánikok történetében és amely egy szerelmes szív vérével hintette be a vildám Muzsa egyik hajlékának nézőtérét, a hírek szerint véget vetett e tragikus emlékü operett karrierjének is, mert az igazgató másnap, a közönség izgott lelkiállapotára való tekintettel, levette a műsorról.

Csak két napig lehet jelentkezni a választói igazolványért.

Magyar kormányzózat Erdély népéhez.

Teljes erővel megindult a plakátháború. — Az Averescu-kabinet kiáltványa, Goldis miniszter felhívása, az aradi kormánypart jelölt-ajánlása.

(Saját tudósítónktól.) Románia politikai történelmében szinte páratlanul áll az utóbbi esztendőben mind jobban szaporodó és különféle jelszavakat, politikai irányt képviselő pártoknak elkeseredett küzdelme a hatalom birtoklásáért. És a fanatizmus melegágyából fiék-Napoleonok, Danton-ok, a csatornákból Rocainból-ok és az erdélyből Rimaldók rugtarnak elő a szuverénitás megkaparításáért és a népgyűlések porondján felelőtlen szavak döngenek, fenyegetések és ígéret hangzanak el és minden párt a megváltás elhivatottságával tömjénezi önmagát.

A közeledő általános választás elkeseredett offenzívára kényszerítette a pártokat, amelyek a plakátok és röpiratok százezreinek tizsérsgéi előkészítésével vette kezdetét. A különben jelentéktelen csapatokkal rendelkező ellenkező pártok úgy vélnék eljutni a konszolidáció Arrarátiájához, hogy minden morális alap nélkül támadják a kormányt, becsmérik a magyarságot és vagy Róma vagy Moszkva felé hajlong a derekuk. És abban a hiszemben, hogy ami szabad Pilsudszi-Jupiternek, az szabad a politika utónállónak is, mert a destrukció franktirőrszerzte portyáznak az országban és zavart, rendbontást, helyelközeli villogást idéznek elő. Harmódjukkal szemben jellemző a kormány fölényes magatartása, amelyet a biztos győzelem tudata szilárdított meg s amely a plakátokról őszinte, keresetlen szavakkal fordul az ország polgárságához és kiáltványaiban csak olyat ígér, amelynek megvalósítását rövidesen keresztül viheti. Arad hirdetőoszlopain megjelentek a kormány, az aradi Averescu-párt és Goldis László miniszter kiáltványai. Jellemzően: a plakátokról a lelkiismerethez és a józan észhez appellálnak a szavak, csak a polgári kötelesség teljesítését kéri a kormány és máris tényként regisztrálható ígéret, hogy Averescu hű maradt önmagához azzal, hogy folytatni óhajtja ott, ahol 1920-ban abbahagyta.

A kormány a néphez.

Kisebbségi értelemben is zálog már ez, a magyarság szabad kulturális és gazdasági fejlődését jelentő záloga, amelynek előlegét látjuk abban is, hogy most először történt meg az impériumváltozás óta, hogy a kormány magyar nyelvű kiáltványa virít felénk a

hirdetőoszlopokról. A kiáltvány egyébként többek között ígéretet tesz arra vonatkozólag, hogy az előző Averescu-kormány által keresztülvitt agrárreformot tökéletesíteni fogja, sürgősen megoldja a szociális problémákat és az előadásra szánt nagybirtokok megvásárlására kedvezményes hitelt helyez kilátásba. A kiáltvány szerint a fokozatos gazdasági termelés elérése céljából kiüföldi tőkét fog igénybe venni a kormány és lényegesen leszűkíti a termelési anyagok beszállítási illetékét. De szigorú revízió alá veszi az államháztartás költségvetését is. A szőlőtermelésnek, amely jelenleg nehézségek közt megy keresztül, a kormány segédkezet fog nyújtani a termékeik értékesítése szempontjából. A kormány a mezőgazdaság segítésére elhatározza egy nemzeti mezőgazdasági hitelintézet létesítését és kiáltványát ezzel fejezi be: A kormány a mostani nehéz viszonyok mellett súlyos kötelességet vállalt magára, de tette ezt azért, mert meggyőződése, hogy súlyos válságokban csak egyedül a fuzionált nép- és nemzeti-párt nagy többségével tud kielégítő eredményt elérni s kormányfőzásával nemcsak kísérletezni fog az állam kárára, a minthogy azt már a múltban is bebizonyította.

Goldis László kiáltványa.

Goldis László kultuszminiszter külön kiáltványban fordul az ország népéhez, amelynek bizalmát és támogatását kéri elkövetkezendő nagy munkájához. Kiáltványában emlékezteti a románságot arra a már történelmi tényre, hogy ő, — Goldis László és Suciu János dr. — mindenkoron önzetlen harcosai voltak az igazságnak s mindkettőjük nevében kijelenti, hogy számít az öntudatos polgárság támogatására.

Az Averescu-párt plakátja.

A paktumos plakát a becsületes munka és a konszolidáció jegyében jelenti be harcászallását. Embert igazságnak tartják a magyar kisebbség támogatását azzal a kormányval szemben, amely a legteljesebb jogokat óhajtja biztosítani az ország minden népének. Nehéz idők óráit éli át Románia és az egyesült kormányzópartok csak úgy érhetnek el kielégítő eredményeket, ha az ország népe egy szívvvel és lélekkel bizalmat szavaz neki az általános választás-

kon és jóindulatával megacélozza a kormány rendíthetetlen szándékát, amellyel az ország népének jólétét akarja megteremteni. A kiáltvány végül Goldis László, dr. Jancu Cornél, Marsieu Péter, dr. Parecz Béla, Montia Justin, Apatean Demeter, Beller János, Splintiu Jenő és dr. Babuta Tivadar képviselőjelölteket, dr. Suciu János, dr. Barabás Béla és Roxin Florián szenátorjelölteket ajánlja a választók figyelmébe.

Aradi repülőtiszt halálos lezuhanása.

Hiemeschi Károly pilótakapitány tragikus szerencsétlensége. — Ezer méter magasságból ejtőernyővel szállt le s halálosan megsérült.

(Saját tudósítónktól.) Megdöbbenő szerencsétlenség áldozata lett tegnap Galatiban egy Aradon is jól ismert repülőtiszt, akinek tragédiáját az ejtőernyő okozta, amely már sok szerencsétlenség forrása volt. Hiemeschi Károly repülőkaptány az áldozat. Hiemeschi Károly, aki az osztrák-magyar bank akkori oradeamarei fiókfőnökének fia volt s ezelőtt hat esztendővel, amikor Aradon is voltak repülőalkulatok, itt szolgált ebben a városban. Akkor ismerkedett meg egy ismert aradi urileánnyal, Persa Tónival, akit rövid udvarlás után feleségül is vett. A legszebb házasságot Aradról elhelyezték, akkor Hiemeschi kapitány a feleségével együtt eltávozott Aradról, Galatiba költöztek.

Husvétkor jött haza Hiemeschi Károlyné édesanyjának, özvegy Persa Péternének és nővéreinek meglátogatására. Tegnapelőtt aztán sürgönyt kapott a férjétől, amelyben haza, Galatiba hívta feleségét és egyben értesítette, hogy hazaérkezése érdekes eseménnyel lesz kapcsolatos, mert ejtőernyővel ugrik le a repülőgépből. Az asszonyka nyugodtan készülődött az utra s közben borzalmas tragédia történt.

Tegnap délelőtt tábornoki inspiráció volt Galatiban és ez alkalommal három francia Botez-gép szállott fel s ezek egyikén Hiemeschi kapitány is. Hiemeschi feladata az volt, hogy egy francia találmányu ejtőernyővel ugorjon le ezer méter magasságból. Az ejtőernyő a kísérlet előtt kitünően szuperált és így a kapitány a legnagyobb nyugalommal ugrott ki a gépből. Az ernyő azonban nem működött, nem nyílt ki és Hiemeschi Károly döbbenetes sebességgel zuhant a földre, ahol halálra zuzta magát.

Hiemeschi-Persa Tóni tegnap már csak férje ravatalához érkezett Galatiba, ahol holnap nagy katonai pompával fogják eltemetni a megdöbbenő halált halt ifjú kapitányt. Hiemeschi Károly az osztrák-magyar hadseregben is a legkiválóbb repülők közé tartozott. Temetésére aradi rokonai közül is többen utaznak le, hogy utolsó útjára kísérjék a levegőéneke éllete virágjában mártírhalált halt ifjú, bátor, tragikusorsú hőst.

— Cuzista tüntetés Kolozsváron. Clujról jelentik: Tegnap éjjel a cuzista diákok Kolozsváron nagy tüntetést rendeztek. Hatalmas tömegben vonultak fel a nemzeti párt hivatalos lapja, a Patria szerkesztősége elé, amelynek összes ablakait kövekkel be-

Kihallgatták

a frank-ügyben a szelűtött Hir Györgyöt.

Zavaros vallomásában súlyos vádakat emelt. — Elrendelték Hirnél a házkutatást. — Károlyi Imre megtagadta a vallomást. — Lovagias ügy a főtárgyalás izgalmai között.

(Budapest, május 18.) A frank-ügy mai tárgyalásán Urbanics Kálmán képviselő volt az első tanu, aki elmondotta, hogy amikor a frankhamisításról értesült, akkor a szemébe nevetett informálóinak és az egész dolgot nem hitte el. A dologról nem szólt senkinek, mert semmi körülmények között nem vállalkozik denunciacióra. Dr. Auer Pál a franciák budapesti ügyvédje megkérdezte, hogy a tanunak az a meggyőződése, hogy magyar embernek kötelessége volt az ügy elhallgatása? Az elnök erre kijelentette, hogy a kérdésre nagyon bajos felelni s a tanu nem is tartozik erre válaszolni. Urbanics hangsúlyozza, hogy magyar ember ilyen nem köteles denunciaciót.

Károlyi Imre megtagadta a vallomást.

Ezután Lingauer Albint kihallgatták ki, aki elmondotta, hogy Friedrich István társaságában örgróf Pallavicini Györgynél vacsorán voltak és akkor herceg Windischgraetz Lajos felemlítette, hogy a magyar kormány annyira megköttnek érzi magát, hogy az akciót nem meri aktív módon előmozdítani és még jóindulattal sem lesz bizonyos irredenta törekvésekkel szemben. Gróf Károlyi Imre tanuvallomásában azt mondja, hogy az ügyről közvetlen tudomása nincs és csak egy iratból olvasott róla, amelyet azért adtak át neki, hogy a kormányzóval, Apponyival és Zichy Jánossal közölje. Ennek tartalmáról csak úgy nyilatkozhat, ha dr. Ulain Ferenc felmenti a titoktartás alól. Az elnök felszólította Ulaint, aki azonban kijelentette, tekintettel, hogy ügyvédi információról van szó, nem menti fel a tanut. Az elnök bejelentette, hogy a törvényszék már honorálta ezt az álláspontot és nem kötelezte a tanut vallomástételre.

A bíróság nem kényszerítette vallomásra Károlyi grófot.

Gróf Károlyi Imre ezután Teleki Pál szerepéről beszélt. Az elnök kérdésére kijelentette, hogy a kormány szerepéről nem kíván nyilatkozni, mert titoktartás kötelezi erre is. Dr. Sztrache Gusztáv főügyész és több védő indítványt terjesztettek elő, hogy tanuzást kényszerít alkalmazzanak Károlyival szemben. A bíróság határozathozatalra vonult vissza és ezután kihirdette, hogy a kényszerít nem alkalmazták, mert amióta ebben az ügyben a vádtanács és a vizsgálóbíró döntöttek, nem változott a helyzet. A tanu megesketését mellőzték.

Hir György zavaros terhelő vallomása.

Ezután a törvényszék kiszállott a Rókus-kórházba, hogy az ott betegen fekvő Hir Györgyöt kihallgassák. Hir György nagyon beteg és a kérdésekre nagyon bágydian felelt az elnöknek, a leg-

többször minden logikai összefüggés nélkül. A zavaros és ellentmondó vallomásból annyi a konkrétum, hogy a herceg nagy áldozatokkal szerezte meg a speciális bankjegypapírt, amelylyel a franciák német márkát hamisítottak. Elmondotta azt is, hogy beszélt a miniszterelnökkel az ügyről, aki azt mondotta, hogy majd meglátja és néhány nap múlva aztán egy levelet talált a lakásán, amelyet Nádosy jelenlétében olvasott fel.

Hir György ezután elmondotta, hogy a herceggel együtt mentek el a miniszterelnökhöz, aki egymilliórdot helyezett kilátásba, de ezt az összeget nem kapták meg. Kijelentette, hogy a menlevél, amit a miniszterelnöktől kaptak, nála van, de nem mondja meg, hogy hol, másolata a hercegnél található. Windischgraetz Hir vallomására kijelentette, hogy van benne sok valóság, de nagyon sok benne a zavaros rész is. Hir a nyugatmagyarországi akció során nagy szerepet játszott és a vagyoniát valósággal arra áldozta. Hogy a miniszterelnök egy milliórdot ajánlott volna fel, az nem felel meg a valóságnak; tény, hogy járt a miniszterelnöknél, de a frankügyről akkor nem volt

A művészet és szépség hódolnak a

Cadum Szappannak

Páris legszebb és leghíresebb művésznői hálsán ismerik el, hogy arcuk szépségét a Cadum szappan használatának köszönik. Ugy találják, hogy ez a szappan az arcbort puhítja, megszépíti és megőrzi annak természetes frissességét.

Minden nőnek tudnia kell, hogy a közönséges szappannak gyakran a bőr egészségére ártalmas alkalikus sókat tartalmaznak.

Hogyan ítéld meg a szappan tisztaságát? Ugy, hogy nyelvünkkel megízleljük. Ha éget vagy csip, akkor sok alkalikus só tartalmaz és ennek következtében keménnyé és szárazzá teszi a bőrt és fénytelené az arcszínét.

A Cadum szappan szigorúan tudományos alapon készül, a legfinomabb anyagokból és enélfogva tökéletesen semleges. Sőt mi több, a nedvesség felszívása nélkül is kétszer olyan kiadós a Cadum szappan, mint a közönséges szappanok. — Kapható minden drogériában, gyógyszerüzletben és illatszerüzletben.

Mlle LUCIENNE DELAHAYE
du Théâtre de l'Appolo

Mlle VERA SERGINE
du Théâtre Antoine

Mlle GABRIELLE ROBINNE
de la Comédie Française

Mlle RAQUEL MELLER
du Palace

Mlle PARYSIS
du Théâtre Michel

Mlle CARLOTTA ZAMBELLI
de l'Opéra

Mlle SORIA
du Théâtre de l'Athénée

Mlle HUGUETTE DUFLOS
de la Comédie Française

Mlle THÉRÈSE DORNY
du Théâtre du Palais Royal

Mlle SPINELLY
du Théâtre de Paris

Mme MARTHE REGNIER
du Théâtre du Gymnase

Mlle MISTINGUETT

Mlle GABY MORLAY
du Théâtre Antoine

Mlle JANE MARJAC
du Théâtre des Variétés

Mlle ELVIRE POPESCO
du Théâtre du Gymnase

Mlle NAPIERKOWSKA
de l'Opéra Comique

3165

szó. A levél, amit Hir említ, nincsen a birtokában, de látta és az nem áll összefüggésben az ő szerepével.

Elrendelték a házkutatást Hirnél a menlevél miatt.

A főügyész azt indítványozta, hogy a bíróság kényszerítse Hirt a levélmásolat kiadására, amely perdöntő fontossága. Hir azonban ismételt felszólításra sem volt hajlandó a levél kiadására, mire az elnök kijelentette, hogy kényszeríteni fogja erre és esetleg le is tartóztatja.

Főügyész: Kérem, rendeljék el Hirnél a házkutatást! (Nagy izgalom a teremben.)

A bíróság úgy határozott, hogy a házkutatást elrendeli. A tanu megesketését mellőzték, mert alapos a gyanu, hogy részese a frankügynek, lényeges pontokban a vallomása valótlannak bizonyult és ellene büncselekmény miatt eljárás folyik.

Lovagias ügy a védő és a sajtófőnök között.

A tárgyalás alatt Rába védője, Telek ügyvéd és Ángyán sajtófőnök között szóváltás keletkezett. Ángyán ugyanis megfigyelte hogy Telek Hirnek vallomása közben

nemet és igent integetett a fejével, amire Ángyán figyelmeztette. Telek izgatott hangon válaszolt, mire Ángyán Béla dr. megjegyezte, hogy amit cselekszik, az az ügyvédi etikába ütközik. Az ügynek lovgias folytatása lesz. A közelálló detektívek is igazolták, hogy Telek tényleg integetett Hirnek vallomása közben és erről a rendőrségnek is jelentést tesznek.

— Öngyilkos lett egy budapesti rendőrtisztviselő felesége. Budapestről táviratozzák: A Pongráczuti barakktelep egyik lakása megrendítő öngyilkosság színhelye volt. Mátyás János rendőrfelügyelő szabadnapos volt és megbeszélte a feleségével, hogy ebéd után oldalkocsis motorkerékpárjával kirándulást tesznek. A rendőrfelügyelő felesége néhány percre kiment a konyhába, ahonnan egy revolverdörrenés hallatszott és mire a felügyelő kirohant a konyhába, az asszony, aki mellbélte magát, már halott volt. A 33 éves fiatal asszony végzetes tettének okát eddig nem sikerült megállapítani.

Zavarok a választói igazolványok körül

Sokan kimaradtak a választók névjegyzékéből. — Helytelen volt a város által készített lista és uccabeosztás. — Zih József járásbíró nyilatkozata.

(Saját tudósítónktól.) Tegnap délelőtt megkezdődött a választói igazolványok szétosztása s Arad választópolgárai nagyszámúban jelentek meg a kifüggesztett hirdetésben megjelölt kerületeknél, hogy átvegyék igazolványaikat. A jelentkezésnél azonban egész sor választót az a kellemetlen meglepetés ért, hogy a kiosztó tisztviselők sehosem találták az ő igazolványukat. Egyik kerülethez a másikba küldötték őket s órákat vett igénybe a választói igazolvány megszerzése — ha ugyan egyáltalán megtalálták. Ma talán még nagyobb zűrzavar uralkodott a kiosztásoknál s bizony hiábajárt választók között általános zugolódás lett urrá. Mi történt a választói igazolványok körül — kérdezik az emberek egymástól — s miért van most ez a kaosz, amikor rendben és nyugalomban folyhatna a kiosztás? Ezt a kérdést tettük mi is fel ma Zih József vezetőjárásbírónak, akinek a kezében futnak össze a választói igazolványok körül munka szálat. A válasz igen érdekes és meglepő volt.

— Hogy miért vannak zavarok a kiosztás körül? mondja Zih járásbíró. A magyarázat igen egyszerű. Elsősorban is a választóknak az a lajstroma, amelyet a város rendelkezésünkre bocsátott, igen hiányos volt s egyáltalán nem felelt meg a célnak, úgy, hogy bizony könnyen megtörténhetett, hogy a legszorgosabb munka dacára is többen kimaradtak a névsorból. De a zavart okozó körülmények között van még ennél is feltűnőbb és meglepőbb. Az aradi uccabeosztást is a város vezetősége bocsátotta a törvényszék rendelkezésére. Megállapítottuk, hogy ez a beosztás hiányos, a mennyiben azok, akik megcsinálták, egyszerűen kifelejtették a többek között a Hal-teret s az azt környező utcákat. Amikor az ezekben lakó választók jelentkeztek igazolványaikért, akkor vették észre a tévedést. Illetve hiányt. Most úgy reparáltuk a dolgot, hogy a második kerülethez csatoljuk az ottlakó választókat. Ez a két körülmény a főoka annak, hogy ma nem folyik rendben a kiosztás.

— Még valamit. A járásbírósnak csupán tíz nap állott rendelkezésre a névjegyzék összeállítására és az igazolványok kiállítására. Ez a komoly és nehéz munka nem tíz napot, hanem több hetet igényelne. Emellett még folyton tárgyalnunk is kellett a kitűzött ügyeket. Az lehetséges, hogy a nagy sietségben egyes igazolványokat helytelen kerülethez osztották be s így tulajdonosaiknak több utánjárásba kerül az igazolvány kiváltása, mint különben. Ezek száma azonban kétségtelenül csekély, alig számbavehető. Ennek orvoslására is megteszünk mindent. A kiosztás, mint ismeretes, csütörtökön este 6 órakor ér véget. Pénteken ünnep van, azonban szombaton reggeltől délig jelentkezhetnek a járásbírósnál azok, akik még nem kapták kéz-

hez igazolványukat. Amennyit csak lehet, emntézünk. Jövőre azután behatóbban, jobban kell megcsinálni a választói igazolványok dolgát. A szavazójegyek kiosztásának alapja az uccabeosztás s a választók névjegyzéke.

Teljesítse kötelességét minden magyar!

Maximálták a külföldi devizákat

A Banca Nationala szigorú intézkedése a lej feljavítása érdekében. — Aradi pénzügyi emberek a tiltó rendelkezésről.

(Saját tudósítónktól.) A még mindig ingadozó lej alátámasztására a kormány erőteljes lépésre szánta magát: megkötötte a devizák forgalmát, maximálta a devizaárfolyamokat. Súlyos és nagy jelentőségű lépés ez, kérdés azonban, hogy mennyiben lesz sikeres. Mert ugyanezt a valutavédelmet már láttuk Magyarországon, Ausztriában, Németországban s a kötött devizaforgalom végül is azt eredményezte, hogy a zugkereskedelem virágozott fel ijesztő módon s ez aztán alaposan megdrágította a külföldi fizeteszabványokat. Ha tehát a kormány célt akar érni ezzel az intézkedéssel, akkor az első perctől kezdve drákói szigorral kell büntetni a valuta zugkereskedőket, hogy azok káros működése ne fejlődhesse nagyobb arányúvá. A mai rendelkezés másik baja pedig az, hogy egy kissé magasaknak látszanak a Banca Nationala által megállapított valutaárak.

Lemaximálták a külföldi devizák árfolyamait.

Ma délután fél 4 órára Nasta Viktor a Banca Nationala aradi fiókjának igazgatója értekezletre hívta össze az aradi pénzügyeseket vezetőit. Az igazgató az értekezleten tudatta a megjelentekkel, hogy távirati rendelkezés érkezett Bucurestiből, a Banca Nationalától, amely szerint holnaptól kezdve maximált devizaárfolyamok lépnek életbe. A bankok 1280-as fontkürzus alapján vehetnek és adhatnak el devizákat s ez ügyleteknél csak 5 pont haszonnal dolgozhatnak. Azokkal a bankokkal szemben, amelyek nem alkalmazkodnak a rendelkezésnek, szankciókat léptetnek életbe s megvonják az autorizációt. A maximális devizaárfolyamokat a bucuresti-i exportörök-importörök, a Banca Nationala s a kereskedelmi minisztérium megbízottaiból álló bizottság állapítja meg. Ha a devizakereskedelem biztosítása illy módon nem sikerülne, akkor a Banca Nationala vállalja az ország devizasükségletének ellátását az autorizált bankok kizárásával. Az értekezleten jegyzőkönyvet vettek fel, amelyet az összes megjelentek aláírtak. Ez a rendelkezés egyelőre május 24-ig marad érvényben.

Bank-vezetők véleménye a maximált devizákról.

A rendelkezés hírére ma délután az összes aradi bankokban megszűnt a forgalom. Délelőtt még jelentékeny kötések történtek, délután

ha pedig a fundamentum rossz, akkor a ráépített épület sem lehet kifogástalanul jó.

Eddig szól a nyilatkozat. Mindenesetre furcsa, hogy a városnál hetekig dolgoztak ezen a listán, nagy összegű különóra díjakat adtak ki s ma mégis ott állunk, hogy egyesek hanyagságáért dolgozó polgároknak futkosniuk kell igazolványaik után, mások pedig teljesen elhittettek alkotmányos jogaik gyakorlásától.

azonban egyetlenegy sem. Az exportörök a maximális áron nem adtak el több devizát. Lakatos Aladár, az Aradi Általános Takarékpénztár igazgatója a következőket mondotta az új rendeletről vonatkozólag:

— Ha ezt a rendeletet sikeresen lehetne végrehajtani s ha az exportörök ezeken az árakon adnának devizákat, akkor egy lépéssel közelebb jutottunk a lej stabilizációjához. Azonban nagy kérdés, hogy lesz-e annyi deviza, amennyi a szükséglet. Félő ugyanis az, hogy a bankok ezeken a maximális árfolyamokon nem kapnak devizákat, akkor pedig nagyobb arányú zugforgalom fejlődik ki, mely veszélyeztetni fogja a legális kereskedelmet.

Beszéltünk még egy ismert aradi pénzügyest vezetőjével, aki a maximális dolgában a következőket mondotta:

— Ez a rendelkezés — véleményem szerint — csak próba, amely egyelőre pár napra szól. Az illetékesek addig meglátják, hogy milyen hatással jár a maximálás s ettől teszik függővé a további intézkedéseket. Tény, hogy a helyzet egyelőre az, hogy a rendelet bénítólag hatott a forgalomra. Az exportörök a maximális áron nem adnak el devizát. Azonban egy lehetőség mutatkozik. Az exportöröknek lejszükségleteik fedezéséről kell gondoskodniuk s így kénytelenek lesznek maximális áron adni devizát, vagy pedig lejszükségletüket a külföldi piacon beszerezni, ami viszont a lej árfolyamának megszilárdulását jelenti. A maximálás valószínűleg javít valamit a lej árfolyamán, ettől azonban nem várható végleges megoldás. Reméljük, hogy a kormány május 24-ike után ennél megfelelőbb és hatásosabb intézkedést léptet életbe. Érdekes szembehelyezni a délelőtti forgalom által s a kényeszerárakat. Ma délelőtt még a következő árfolyamon történtek kötések: Newyork 273, London 1330, Prága 8.11, Páris 8.60, Milánó 10.60, Belgrád 4.84, Bécs 37.80, Amsterdam 110.30, Berlin 65.40, Budapest 258, Zürich 53. Ezzel szemben a maximális árfolyamok, amelyeken azonban nem történtek kötések az alábbiak:

Vétel: London 1280, Newyork 262, Prága 7.79, Páris 7.63, Milánó 9.52, Belgrád 4.65, Bécs 37.07.50, Amsterdam 106, Berlin 62.75, Budapest 272, Zürich 50.87.50.

Eladás: London 1285, Newyork

264, Prága 7.83, Páris 7.76, Milánó 9.56, Belgrád 4.68, Bécs 37.20, Amsterdam 106.35, Berlin 62.90, Budapest 270, Zürich 51.08.

Cluj jelentés szerint a Banca Nationala ottani deviza ellenőrző bizottsága enyhítette a forgalom korlátozásáról szóló rendeletét. A pénzügyesek most már vásárolhatnak idegen városok deviza piacán, azonban egyelőre csak három napra vehetnek devizákat a május 7-ike után kelt deklaráción alapján. Az így vásárolt devizákat a kereskedők rendelkezésére kell bocsátani. Ma délelőtt a kolozsvári pénzügyesek devizorjei küldöttéleg megjelentek Ionescu a Banca Nationala cluj vezetőjénél, hogy előadják azokat a sérelmeket, amelyek az utóbbi devizarendelet kapcsán keletkeztek. Ionescu igazgató behatóan érdeklődött a valutajavító rendelet hatásairól s az ezzel kapcsolatos jelenségekről, majd arra kérte a küldöttéget, hogy sérelmeiket és indítványait foglalják memorandumba, hogy azokat a Banca Nationala központjához továbbíthassa. Az utóbbi időben egyébként a romániai pénzügyesek feszültség tapasztalható. A devizaforgalom teljesen szűnhet, mert a maximális árfolyamon nem jelentkeznek eladók.

Ez a mai helyzet hiú tükre. A kereskedők érdekében kívánatos volna, ha a Nemzeti Bank valamilyen más megoldást keres, mivel ezzel az intézkedéssel csupán a devizaláncolók üzletét virágoztatja fel, ami sem a kereskedőknek, sem a lejnek nem használ, a legálisan dolgozó bankokat pedig télienségre kárhoztatja.

Szép vállalk

alabástromfehér karok és kezek, fiatalos friss arc, a szeplők, ráncok, pattanások és egyéb bőrtisztítatlanságok teljes eltűnése járnak a

DIANA krém
DIANA szappan
DIANA puder

következetes használata nyomán.

Rendezik

az állampolgárságokat.

Cluj magyar színész választási beszédének érdekes következménye.

(Cluj—Kolozsvár, május 18.) A Magyar Párt cluj tagozata tegnap délután a Barabás-vendéglőben gyűlést tartott, amelyen a kormány részéről Prie Octavian volt államtitkár és Salutiu Prefektus vettek részt. A Magyar Párt nevében dr. Balogh Arthur nyugalmazott egyetemi tanár, szenátorjelölt és Bokor Mihály református lelkész, képviselőjelölt intéztek lelkes beszédet a választókhöz. A gyűlés fénypontját azonban a cluj Magyar Színház kitűnő művészenek, Réthely Odónnek programon kívüli felszólalása képezte. Réthely ugyanis felugrott egy asztal tetejére és poharával a prefektus felé fordulva, a következő, népdalból vett idézettel kezdte meg beszédét:

— „Nem engedik meg az egek, hogy én rózsám tied legyek!”

Elmondja ezután, hogy az ő állampolgársága még nem nyert elintéztést és bár egész szívével és meggyőződéssel a kormánypárt listájára

Meg kell szorítani azt a kezét, amely testvérileg nyúl felénk!

Amikor a Román Nemzeti Színház műsorába egy jó magyar darabot, amilyen az „ANTONIA” is, beillesztett, ez román részről a magyar alkotás megbecsülésének és megtisztelésének bizonyítéka, — amelynek meleg-hangu választ kell kapnia a magyar közönség részéről is. Ezért bizonyosra vehető, hogy a magyar közönség teljes számban fogja felkeresni a cluji Román Nemzeti Színház gyönyörű „ANTONIA” előadásait, amelyek a következő sorrendben kerülnek Erdély minden részében bemutatásra:

(Mossa hirdetés Oluj. 1489) 3015

szeretne szavazni, nem teheti, mert állampolgársága, mint Mohamed kóporsója, ég és föld között lebeg, már évek óta. Végül kijelenti, hogy nem a saját érdekében szólalt fel, hanem annak a sokezer embernek a nevében, akik állampolgárságuk elintézésének hiányában a legteljesebb bizonytalanságban élnek. A zugó tapssal fogadott beszéd hatása alatt a prefektus a gyűlés berekesztése után azonnal Bucurestibe táviratozott az állampolgársági ügyek gyors rendezése végett.

Megszökött egy aradi rab

Összeláncolt kezét dúcra leugrott a robogó vonatról és nyomtalanul eltűnt.

(Saját tudósítónktól.) A napokban — mint meg is írtuk — az aradi államrendőrség egy Verzan Vazul nevű veszedelmes nemzetközi szélhámost tartóztatott le az állomás közelében. Verzan bejárta egész Európát és különféle államok alatt követte el a legvakmerőbb szélhámosságait és beüvéseit. Több ízben került már a romániai és külföldi nyomozó hatóságok kezeibe, azonban mindig sikerült megszöknie. Egy fényképes körözlevél alapján ismerte fel a szélhámost egy aradi detektív és a rendőrségre kísérte, ahonnan szigorú őrizet mellett elakarták szállítani Bucurestibe, mint-hogy az ottani ügyészség már régóta körözi Verzant.

Két gyakorlott és megbízható rendőr kísérte a veszedelmes embert, akinek láncot erősítettek kezeire, nehogy kijátsza kísérőit és esetleg megszökjék a vonatról. Verzan az uton a legnyugodtabban viselkedett és több ízben emlegette a rendőröknek, hogy már nagyon megunta a csavargó életet és becsületes ember akar lenni. Boksánbánya közelében a szélhámos valami ürüggyel átment a másik fülkébe. A rendőrök nyugodtak maradtak, mert biztosak voltak abban, hogy a megláncolt kezű ember nem ugorhat le a robogó vonatról. Annál nagyobb volt a megdöbbenésük, amikor egy idő múlva a szélhámos keresésére indultak és sehohsem találták. Verzannak teljesen nyomaveszett. A kétségbeesett rendőrök azonnal meghúzták a vészféket és a vonatkísérő személyzet segítségével szorgosan átkutatták a vonatot, azonban minden fáradozás hiábavaló volt: nem sikerült Verzan nyomára akadni. A kutatás közben egyik utas elmondotta a rendőröknek, látta, hogy leugrott a vonatról és azt is határozottan megfigyelte, hogy a szökött rab futás közben eltépte a láncot, amellyel kezei össze voltak kötve. A rendőrök megpróbálták a közeli vidéken is keresni a

Május 19-én, szerdán Lugos

Május 20-án, csütörtökön Temesvár

Május 21-én, pénteken Arad

Május 22-én, szombaton Szatmár

Május 23-án, vasárnap Belényes

Május 24-én, hétfőn Nagyvárad

Május 25-én, kedden Torda

Május 26-án, szerdán Nagyszombat

Május 27-én, csütörtökön Fogaras

Május 28-án, pénteken Brassó

Május 29-én, szombaton Sepsiszentgyörgy

Május 30-án, vasárnap Csikszerecs

Május 31-én, hétfőn Szászrégen

Junius 1-én, kedden Marosvásárhely

szökevény, azonban ez az igyekezetük is eredménytelen maradt. A két rendőr kétségbeesetten tért

vissza Aradra és a szökésről ma tettek jelentést felettes hatóságuknak.

Mindenki jelentkezék szavazói igazolványért!

Ünneplő lelkesedés veszi körül Barabást és Pareczet.

Impozáns méretű gyűlés Arad város negyedik választókerületében.

(Saját tudósítónktól.) Óriási lelkesedés és valóban impozáns keretek között folyt le a negyedik választókerületbeli magyarságnak az Erzsébet-mozgósínházban tartott választási gyűlése. A külteiken lakó magyarságnak minden rétege elküldötte képviselőjét erre a gyűlésre, amelynek imponáló nagyságát még az állandóan közbeszólló ellenzéki rendbontók sem tudták eltörpíteni. Az igazi, a bizó, a rendíthetetlen magyar lélek megnyilatkozásának színhelye volt ez a gyűlés. Dörgő éljenek honorálták a felszólalók szavait, a melyek igazságról és minden magyar ember lelkéből beszéltek. A gyűlést eisőnek Varjassy Lajos nyugalmazott polgármester nyitotta meg, aki a kerület választópolgárainak bemutatta Parecz Béla dr.-t, akit az önzetlenség szimbólumának nimbuszával vont körül. Megemlítette, hogy Parecz Bélának a multja garancia arra, hogy harcoss csapatisttje az igazságtalanság várát megostromló gárdának. Utána megválasztották a tisztikart. Az elnök méltóságába Varjassy Lajos, a társelnök tisztébe Went Manó került, Brandt István a letűnt liberális éra nyugéról beszélt és bizakodva tekint a jövőbe. Új éra következett — ugymond — és új fejezethez jutott a magyarság sorsa is. Rendíthetetlen hűségéről biztosítja a magyarság ön-

zetlen vezérelt. Lelkes éjen választott rá, mintegy eskütételként, hogy a magyarság tudja köteleységét.

Gruber Imre a politika józanságáról beszélt. Helyesli, hogy a magyarság megegyezett a kormányon lévő párttal, amely biztosítani tudja a magyarság jogait. Kéri munkástársait, ne hagyják megszédíteni magukat az ellenzék beladománitól, a megfizetett ágensek csak a magyarság erejének megbontására törekednek. Parecz Béla dr. emelkedett ezután szólásra. A közben mind sürűbben okvetetlenkedő ellenzéki felszólalásokra reflektálva kijelenti, hogy az ellenzéki magyar munkásság averziója ellenére is mindenkor elsősorban fogja képviselni a dolgozó tömegek, a munkásság érdekeit. Rendíthetetlen magyarnak vallja magát, akit ez a hite minden harcra megacélozott a magyar jogok és igazságok kivívására. Szünni nem akaró éjlenés és taps honorálta a hatalmas beszédet. Hajas Illés nyugdíjas összetartásra kérte fel a választókat. Barabás Béla dr. éjlen replikával világította meg a rendbontók célját, akik a széthuzás és eivérés veszedelmét viszik az öntudatos magyarság körébe. Kérte a magyarságot, hogy csak a szíve sugallatára hallgasson. Szabó Flórián nyugdíjas, a régi idők októberi ünnepeire hivatkozva adott aláhuzott, erős konturt Barabás Béla dr. ismerős portréjához. A mindvégig lelkes hangulatban folyt gyűlés éjféltájban ért véget.

Művészet.

* Az aradi színház heti műsora Szerdán: Három a kislány. (Péchy Erzsi vendégjátékával.) Csütörtökön: Alexandra. (Péchy Erzsi vendégjátékával.) Pénteken: Antonia. (A cluji román nemzeti színház vendégjátéka.) Szombaton: Lili bárónő. (Péchy Erzsi bucsufellépése.)

* A leggyönyörűbb Schubert-melódia csendülnek fel szerdán este

az aradi színházban és a „Három a kislány” Médijét, legpompásabb szerepét játsza Péchy Erzsi, az aradi színház nagyevű vendégművésznője. A darab többi szerepei is a legjobb kezekben vannak.

* A Cluji Román Opera megnyitó előadása vasárnap este 8 órakor. Színre kerül „Aida”. Jegyek 150—20 lejig már válthatók a téli színház pénztáránál délelőtt 10 órától.

* Szombat este a „Cantarea Romaniei” 120 tagu vegyeskaránál hangversenye a Kulturpalotában a Filharmonikusok közreműködésével. Jegyek Sándornál.

* Az „Alexandra”-t, Martos—Szirmai nagy sikert aratott operettje ismétlik meg csütörtökön, amelve Budapesten is Péchy Erzsi vitt diadatra és az illir király szerepét ezuttal is a kitűnő Bing János fogja játszani.

* Pénteken a román-magyar kultürközlekedés estélye lesz. A cluji román nemzeti színház Lengyel Menyhért rendkívül érdekes darabját az „Antonia”-t adja elő az aradi színházban. A legérdekesebb szereposztásban és gyönyörű előadásban hozza színre a kolozsvári román színház ezt a pompás magyar darabot. Érdekes és uttörő feladat, hogy magyar szerző darabjával indul propaganda-körútra egy román színház együttese Erdélyben.

* A „Lili bárónő” Martos és Huszka kitűnő operettje kerül színre szombaton este és ekkor bucsuzik a kitűnő Péchy Erzsi. Partnere Fratta Géza lesz, aki a harmadik felvonásban lóháton fog bejönni a színpadra. Lesz a darab keretében löverseny is, amelyet élő lovakkal fognak lefuttatni.

* Egy éves a Salonul Literar. Egy esztendővel ezelőtt, tavaly májusban indult meg Al. T. Stamatiad, a kitűnő román író szerkesztésében a Salonul Literar című román nyelvű folyóirat, amelynek havonként egyszer megjelenő minden egyes számában nemcsak a román de a külföldi irodalom reprezentáns művel is szerepeltek. Az értékes revü mostani jubileumi számának gazdag tartalmából ezuttal is kiemelkedik Al. T. Stamatiad egyik szép verse és pompás Wilde Oscar fordítása. D. Anghel, Marcel Romanescu, Al. Dominic, Eugeniu Sperantia, V. Demetrius román, Al. Gr. Soutzo és Leo Bachelin francia versekkel szerepelnek, előbbi Mihail Eminescu egyik hatalmas versét fordította le franciára. Bogdan-Duca a jubileum kapcsán régi emlékezeit közöl, Perpessicus Moisa Niccoaráról írt essay-t.

— Az Erdélyi Élet Románia leg-résibb és lekedveltebb hetilapja. Egyformán hasznos újságja szegénynek, gazdagnak, mert mindig és mindenről csak az igazságot írja. Aki olvassa az Erdélyi Élet-et, jó, minden politikai, gazdasági és kulturális eseményről híven beszámoló újságot kap. Románia, Csehszlovákia, Juzo-szlávia, Magyarország és Ausztria minden városában hetenként megkaphatja az Erdélyi Élet legújabb számát.

Apold PODOL-lal!

Jön! RIN-TIN-TIN!

H I R E K.

Meghívó.

A Magyar Párt e hó 19-én, szerda este fél 9 órakor az V. kerületi lasztópolgárok részére a gáji isola helyiségében gyűlést tart, amelyet dr. Parecz Béla képviselőjelölt dr. Barabás Béla szenátorjelölt ondanak beszédekkel, azután megválasztják a kerület tisztikarát és a gyűléstmányt. Felkérjük Arad-ros V. kerületének választópolgárságát, hogy e gyűlésen teljes ámban jelenjék meg. Az elnökség.

— A király vadászik. Bucurestiből jelentik: Ferdinand király tegnap udvari vadászatra utazott és csütörtökön tér vissza a fővárosba, amikor hallgatáson fogadja Constantinescu Alexandru volt földművelésügyi minisztert.

— Az uralkodópár Rómába utazik. Bucurestiből jelentik: A Dimisaşa jelentik, hogy a királyi pár valószínűleg július elején Rómába utazik.

— Miklós herceg autóbalesete. Bucurestiből jelentik: Miklós királyi herceg szerencsésen menekült meg egy súlyos autókatasztrófiától. Autóval Pitesti felé haladt, amikor a gépocsai az uttest éles hajlásánál az árokba zuhant. A királyi herceg kiugrott az autóból és így sértetlenül megmenekült. A hatalmas gépkocsi azonban teljesen tönkrement.

— A patriarcha üdülése. Bucurestiből jelentik: Miron Cristea patriarcha Lucian romani püspök kíséretében egy havi kúrára Karlsbadba utazott.

— Helyreállt a politikai béke Jugoszláviában. Belgrádból táviratozzák: A kormányválságot ma sikerült megoldani. A Radics-párt, amely a múlt héten a kormány ellen szavazott, kijelentette, hogy a leszavazás félreértés következtében történt. Radics Pál, az agrárreform minisztere lemondott és a pártjából Cibenikot nevezték ki helyébe. A kabinet ennek a tárcának a kivételével változatlan marad. A radikálisok és a Radics-párt koalíciója ezzel ismét helyreállt. A Radics-párt elfogadta a radikálisok feltételeit, amelyekkel sajnálatukat fejezik ki, hogy szavazásukkal megbuktatták a kormányt. Elfogadták azt a feltételt is, hogy Radics István bizonyos időre visszalép az aktív politikától és külföldre utazik, köelve magát arra, hogy távolléte alatt semmitféle politikai deklarációt nem tesz. A megegyezésről egyezményvetetnek fel, amelyek az új kormányprogramot és a két párt kölcsönös kötelezettségeit is belefoglalták.

— Leszerelési konferencia Genfben. Genfből táviratozzák: A leszerelési előkészítő konferencia ma megkezdődött.

— Hlinka Amerikában. Prágából táviratozzák: A Slovak jelentése szerint Hlinka szombaton Amerikába utazik és az amerikai tótok között agitálni fog. Utján a felvidéki főpapság és tót néppárt több kiváló tagja kíséri.

Ellenforradalom tört ki Pilsudzky ellen.

Haller tábornok ellenkormányt alakított Pozenben. — Kilenc nap múlva elnökválasztás lesz Lengyelországban.

(Varsó, május 18.) A polgárháboru áldozatait ma nagy ünnepek között temették el államköltéségen. Berlini jelentés szerint a lengyelországi helyzet ismét nagyon zavaros. A közvetlen telefon és táviró érintkezést újra elzárták. Közvetlen uton érkezett hírek szerint Haller tábornok Pozenben proklamáltatta az ellenkormányt, amelynek kivül Plucinszky és Spabkovszky tábornokok is tagjai. Ez a triumvirátus Dobbor vezetésével hét ezredet küldött Varsó ellen, amelyek már Lodz körül harcba keveredtek Pilsudzky csapataival. Haller az ország többi részéből csatlakozásra jelentkező helyőrségeket Ciraiszofba rendelte, amelyet a felvonulás támasz-

pontjának szemelt ki.

Legújabb jelentések szerint az elnökválasztást kilenc nap múlva fogják megtartani. Az elnökjelöltek: Pilsudzky és Rataj. A szociáldemokratapárt a következő feltételeket állította fel a kormányba való belépésnél feltételeül: 1. Pilsudzky elnökké választása, 2. A parlament azonnali feloszlata, 3. A kisebbségek egyenjogú állampolgárokként való kezelése a kisebbségi törvény módosításával. 4. Vitos volt miniszterelnöknek és Korfamtynek bíróság elé állítása a korrupciók miatt. Általában az összes baloldali pártok követelik a parlament feloszlata s az új választás megtartását hivatalnok-kormány vezetése alatt.

Szavazni csak igazolvánnyal lehet!

Az aradi főállatorvos balesete.

Felborult egy autó Soós Jenővel, aki négy-öt bordáját törte.

(Saját tudósítónktól.) Súlyos kimeneteli autószerencsétlenség történt vasárnap délután Erdőhegy község határában, amelynek Soós Jenő aradvármegyei főállatorvos és Botás Mihály nagypéli sertés-kereskedő estek áldozatul. Soós Jenő főállatorvos, kit súlyos bordatöréssel még vasárnap este be szállítottak Aradra, a Mann-szatórium egyik betegszobájában fogadta munkatársunkat és a katasztrófa lefolyásáról az alábbi részleteket mondotta el:

— Szombaton délután felkérészt Botás Mihály nagypéli sertés-kereskedő, aki megkért, hogy vasárnap reggel utazzam ki hozzá néhány beteg sertését beoltani. Ugy egyeztünk meg, hogy vasárnap a korai arad-ottlakai vonattal érkezem, de ha valamilyen körülmények miatt csak később indulhatnék, úgy a váradi vonattal utazom Kisjenőig, ahol Botás autóval fog várni. A menetrendi változás miatt lekéstem az ottlakai vonatról s így a váradi vonattal déli egy órakor érkeztem Kisjenőre, ahol — a megállapodás szerint — Botás autóval várt rám. Botás rövid idővel ezelőtt vette az autót és annak vezetésére nem volt teljesen kiképezve. Harminckilométeres sebességgel halad-

tunk, amikor a Székudvar és Sikló közötti országuton hirtelen megzökent az autó, majd jobbra-balra imbolyogni kezdett. Botás rémulten szolt hátra, hogy eltört a kormánykerék s nem tudja mit kellene csinálni. A következő pillanatban a kormány nélküli autó leszaladt az útszéle s mielőtt még kiugorhattunk volna belőle, nekifutott az árok töltésének és felborult. A hatalmas lökés mindkettőnk kivetett az ülésből. Egy másodpercig borzalmas fájdalmat éreztem, aztán elvesztettem az eszméletemet.

A szerencsétlenséget csak szürkületkor fedezték fel. Soós Jenő főállatorvos eltorzult arccal feküdt a felfordult autó alatt, amelynek karosszériája nagy súlytal nehezedett a mellére. Mellette feküdt Botás Mihály, akinek csak a jobb lába került az autó alá. Soós Jenőt nagynehezen sikerült az autó alól kihuzni s a telefonon kért autón még az este folyamán be szállították az aradi Mann-szatóriumba, ahol Pozsgay dr. főorvos vette ápolás alá. Soós Jenőnek négy-öt oldalbordája tört be, a zuzódás azonban vérálfutás nélkül történt s így valószínűleg nem áll be súlyosabb komplikáció.

— Milyen idő várható? A meteorológiai intézet közlése szerint részben felhős idő várható, némi hősiyedéssel és esetleg kevés esővel.

— A Norve utja. Rómából táviratozzák: Nobile ezredes Mussolini miniszterelnöknek ma összefoglaló jelentést küldött Amundsen északsarki expedíciójáról. A Norve, Amundsen sarkkutató léghajója tizenháromezer kilométert tett meg 173 óra alatt. A jég azonban erősen meg rongálta a léghajó burkolatát.

— A kulturpalotai széksorok úgy lettek beállítva, hogy mindenki jól lásson Eszhy Gyhyssa táncsoportjának 20-i (csütörtök) estélyén. Jegyek Oláhnál.

— Haypál Benő temetése. Budapestről táviratozzák: Haypál Benőt, a budai református egyházközség lelkészét, aki vasárnap délelőtt meghalt, ma délután temették el. Az elhunyt a magyarországi református lelkész kar egyik legkiválóbb és legidősebb tagja volt. Jelentékeny irodalmi és közéleti tevékenységet fejtett ki s elítélte a felekezeti türelmetlenséget. Tüdőtágulás, asztma és szivgyöngesség ölték meg Haypál Benőt.

— Elgázolt budapesti tőzsdés. Budapestről táviratozzák: A békebeli tőzsdévilág egyik legismertebb tagját, Ungár Manót ma halálos szerencsétlenség érte. A Podmaniczky- és az Eötvös-ucca sarkán egy 8-as jelzésű villamosról menetköz-

ben leugrott és az idős ember a pótkocsi kerekéi közé került, amelyek a ballábát többször levágták. A Rókus-kórházba szállították, ahol azonban néhány óra múlva a nagy vérveszteség következtében meghalt.

— Halálozás. Friedrich Istvánné született koncházai Koncz Karolin rövid szenvedés után meghalt. Temetése e hó 19-én délután 4 órakor lesz a felső temető halottas házából.

— Riff-győzelem a spanyolok fölött. Tangerből táviratozzák: A spanyol csapatok ma súlyos veszteséget szenvedtek a riffkabil felkelőktől. Tuantól hét mérföldnyire nagy ütközet volt, amelynek során a riffek háromszázhatvan idegen legionáriust elfogtak és valamennyiüket felkoncolták.

— Névtelen lap tudósító. Az aradi lapokhoz az utóbbi napokban egyre-másra érkeznek kisjenői tudósítók, amelyek teljes aláírással közlik a lapokkal, hogy Kisjenőn tegnap vagy tegnapelőtt milyen csunya botrány játszódott le, milyen lovagias affér támadt, fantasztikus párbajesetek történtek, esetleg pikáns kis történeteket küldöz be a fogadatlan tudósító. Az ilyen módon érkezett híreket természetesen a lapok nem veszik figyelembe, annál kevésbbé, mert ott állandó tudósítók vannak és így aztán hamarosan kiderült, hogy az ismeretlen „tudósító” hírei egytől-egyig szemenszedett valótárságok. Legutóbb egy elterjesztési hírt küldött be és mikor a szerkesztőség érdeklődött Kisjenőn az eljegyzés felől, kitünt, hogy az ekképen összehoronált pár nem is ismeri egymást és így szó sem lehet köztük eljegyzésről. Az is kiderült, hogy az önkéntes tudósító álnevet, és pedig Kisjenőn ismeretlen nevet írt „tudósítósa” alá. A kisjenői társadalom néhány tagja most erélyes nyomozást folytat a titokzatos célu ismeretlen kiletének felderítésére.

— Magyar író fiának tragikus halála. Budapestről jelentik: Szabó László, a budapesti kereskedelmi bank főtisztviselője, Szabó Endre és Sz. Nofáll Janka fia, vitorlázás közben a Dunába fulladt. Szabó László barátjával egy összerakható gumicsónakot próbált ki, amely felborult a Duna közepén. Szabó László barátja megmenekült, de Szabó husz percig tartó halálküzdelem után elmerült a Duna hullámaiban.

— Izraelita istentisztelet. A sebuoth-ünnepi istentisztelet szerdán délelőtt fél 10 órakor, este fél 8 órakor, csütörtökön reggel háromnegyed 7 órakor és délelőtt fél 10 órakor kezdődik. Csütörtökön reggel és délelőtt mazkir van.

80 butorozott szoba

kerestetik tíz napra, a szombaton Aradra érkező Cluji Román Opera 160 tagu művészszenélyzetének elszállásolására. A szobák ára sze mélyes megállapodás szerint. Cimek ármezjelöléssel, sürgősen le adandók Brat Grama rendőrigazgatóhoz, (Központi rendőrség) vagy a teli színháznál az Opera pénztárához. 3180

JÖN! BIN-TIN-TIN!

VARIETE!

VARIETE!

VARIETE!

EMIL JANNINGSAL és LYA PUTYVAL!

VARIETE! VARIETE! VARIETE!

EMIL JANNINGESAL ÉS LYA PUTYVAL!

Románia amerikai dollárköcsönt kap.

Manoilescu pénzügyi államtitkár aláírja az olasz kölcsönszerződést.

(Bucuresti, május 18.) Manoilescu pénzügyi államtitkár ma Romániába érkezett. Kíséretében vannak annak az olasz konzorciumnak a megbízottai, akik a tárgyalásokat Bucurestiben vezették. Manoilescu tíz napig lesz külföldön és teljes felhatalmazást nyert a kölcsönszerződés aláírására. Romániából Svájcba utazik, ahol Titulescuval fog tárgyalni.

A Dimineata értesítése szerint rövidesen megkezdődnek az amerikai dollárkölcson tárgyalásai. A kölcsön 50 milliárd lejre rugna, amelynek 60 százalékát anyagban szállítja le az amerikai konzorcium. Bár a kölcsönnyújtók bizonyos ellenőrizhető garanciákat kérnek, a kormány egyik tagjának kijelentése szerint a kölcsön megvalósítása majdnem bizonyosra vehető.

— **Bali Mihály meghalt.** Budapestről táviratozzák: Meghalt Bali Mihály, nyugalmazott királyi ítéletvégrehajtó. A neve fogalom volt, évtizedeken keresztül intézte el az akasztásokat és „finom” módszerét a büntügyi hatóságok mindig dicsérték. Bali Mihály a legtisztesebb polgáremberek közé tartozott és a leköteleesség-tudóbb hivatalnok volt. Lehetőleg fájdalom nélkül végzett delikvensseivel. Évtizedeken keresztül minden akasztás az ő nevéhez fűződött, aki különben faddi kisbirtokán gazdálkodott és a legkitünőbb tolnamegyei gazdálkodók egyike volt. Több évtizedes szolgálat után vonult nyugalmába és utóda Gold Károly, a veje lett, aki hosszú időn keresztül volt hóhérségédje.

— **Tömeges szerencsétlenség a budapesti motorkerékpárversenyén.** Budapestről jelentik: Vasárnap reggel tartotta meg a Magyar Automobil Klub III. magyar Tourist Trophy nemzetközi motorkerékpárversenyét, amelyen több szerencsétlenség történt. A rendezőség a versenyt mindkét oldalán mentőket helyezett el és ezenfelül 14 orvosról gondoskodott, mert eleve kizártnak tartották, hogy ne történjen szerencsétlenség egyrészt a nehéz pálya, másrészt a nagy por miatt. Érdekes volt, hogy Horthy Miklós kormányzó nem engedte, hogy másik fia, ifj. Horthy István részt vegyen a versenyen. A legelső szerencsétlenség Gaál Andorral történt, aki a svábhegyi Nagyszállónál elbukott és ujjtörést, agyrázkódást szenvedett. A másik Blaskovits Péter volt, aki a tömegbe szaladt, de szerencsére se neki, se a nézőknek nem lett bajuk. Röviddel ezután jelezték, hogy Méray-Horváth Lóránt lebukott, majd nemsokára Wolfner és Putz versenyzők futottak össze a gépeikkel. A balesetek szenvedő hőseit a mentők szállították be a különböző kórházakba.

— **Tenniszverek, tenniszlabdák és más sportcikkék, gramofonok, tánc- és művészlemezek nagy választékban Hegedüs cégnél Aradon.**

— **Üdit, szépit, fiatalit a Földes Margit-szappan.**

Könyv- és zenekiadások Kerpelnél

Mulatság.

— **Népünnepély a Városligetben.** Megirtuk, hogy az aradi 2. számú állami magyar tantervű fiúközpiskola iskola-tanácsa pünkösdvasárnap a városligetben nagyobb szabású népünnepélyt rendez. A siker érdekében az előkészületek javában folynak. A rendezőség intézkedett, hogy a közönségnek megfelelő számú ülőhelyek álljanak rendelkezésre. A liget területén több sátrat állítanak fel, egyekben italokat mérnek ki, míg a másikon tombolatárgyak kerülnek kisorsolásra. Lesz cukrászda, amerikai árverés, karikadobás stb. A közönséget két zenekar fogja játékaival felváltva szórakoztatni. — Az árusításokat urleányok végzik. Ha az időjárás kedvezni fog, ugye népiünnepély egyike lesz a legsikerültebb nyári mulatságoknak.

Az aradi Urániában

ma utóljára

Nap gyermekei.

Pierre Marquod

regénye után.

Főszerepben:

N. BOSKY.

Az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

A magyarsága ellen vét, aki nem veszi ki szavazójegyet.

KÖZGAZDASÁG.

Szerdán publikálják az új behozatali vámilletéket.

(Bucuresti, május 18.) A tegnapi minisztertanács végleg megállapította a behozatali vámtarifák módosításáról szóló dekrétum szövegét, a

mely holnap jelenik meg a Monitorul Oficialban. A rendelet az április elsejével életbe lépett tarifák kismérvű leszállítását tartalmazza.

Zürichben 1.92.50, Párisban 12.45 a lej.

Zürichi tőzszenyitás. (Május 18.) Berlin 123.12.50, Amsterdam 208.20, Newyork 517.05, London 2516.50, Páris 15.55, Milánó 18.95, Prága 15.31.50, Budapest 72.30, Belgrád 9.11.50, **Bucuresti 1.87.50**, Bécs 73.

Zürichi tőzsdezárlat. (Május 18.) Berlin 123.12.50, Amsterdam 208.20, Newyork 517.10, London 2516, Páris 15.20, Milánó 18.70, Prága 15.31.50, Budapest 72.30, Belgrád 9.11.50, **Bucuresti 1.92.50**, Bécs 73.

Bucuresti-i tőzsdezárlat. (Május 18.) **Külföldiek:** Páris 8.15, Berlin 63, London 1283, Newyork 264, Milánó 9.90, Zürich 51, Bécs 37.30, Prága 7.90, Budapest 37.10, **Valuták:** Napoleon 1000, márka 62, leva 1.90, török líra 1.25, angol font 1280, francia frank 8.15, svájci frank 50, líra 9.90, drachma 2.90, dinár 4.60, dollár 263, schilling 37, magyar korona 37, cseh korona 7.86.

— **Kereskedők panasza.** Az elmúlt napokban tartották meg Bucurestiben a romániai kereskedők szövetségének, a Sfatul Negustorescilor országos kongresszusát. Ez alkalommal kicsinynek bizonyult a Teatrul Popular hatalmas terme, a melyet zsufolásig töltötték meg az ország minden részéről érkezett kereskedők. A valóban impozáns keretek között megtartott kongresszusról teljesen mellőzve volt a polika és a felszólalók egymás után tárták a plénum elé a kereskedelmet ért súlyos sérelmeket. Számos panasz hangzott el a spekulatív törvény ellen, amely a tisztességes kereskedőt valósággal az uzsora karmai közé kergeti. Külföldi viszonylatban a lej napról napra csökken s a kereskedő, aki külföldön, idegen valutával vásárol, egyetlen érzékenyebb bész következtében a tönk szélére kerül. Különösen a Dobrudzsai, moldvai és besszarábiai kereskedők képviselői hallatták panaszukat, a kik felemlítették, hogy a távoli országok kereskedőit a nagy vámilletékeken kívül még a tetemesen nagyobb szállítási költség is terheli, viszont áruikat még sem adhatják drágábban. Több felszólaló a lej stabilizálását követelte. Ezt a vámilletékek leszállításával és az import lényeges könnyítésével rövidesen elérheti a kormány. Páran a korrupció tulkanását teszik szóvá. A baksis-rendszer az utóbbi időben annyira leharapódzott, hogy a rosszulfizetett állami

tisztviselők, kénytelen-kelletlen bár, de a legegyszerűbb szivességeket is csak anyagi ellenszolgáltatás esetén teszik. A vasut ellen is hangzottak el panaszok. A rossz vonalakon késedelmes a szállítás, amiből a kereskedőknek óriási káruk van. A kormány részéről Trancu-lasi munkügyi miniszter vett részt a kongresszuson, aki a kereskedők panaszaira válaszolva, kijelentette, hogy a kormánynak szándékában van a román kereskedelem és ipar fokozottabb istapolása és ebből a célból rövidesen újabb vámrrendeletet léptet érvénybe, megszüldítják a lej külföldi értékelését és az import megkönnyítésével és állami hitelekkel igyekeznek megvédeni a kereskedők érdekeit.

Jön! RIN-TIN-TIN!

MOZI.

xx **Zsufolt házak mellett folyik a Rózsálovag előadása az aradi Apolloban.** Még ma szerdán és holnap csütörtökön mutatja be az aradi Apollo a Rózsálovag című szenzációs filmet, amelynek osztatlan sikere van. A főszerepet Huguette Duflos és Jaques Catelain kiválóan játsszák meg. A filmet eredeti zenével és ének kísérettel mutatja be az aradi Apollo. Az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

xx **A nap gyermekel szerdán megy utóljára az aradi Urániában.** Pierre Marquod francia író híres regényéből készült ez a film attrakció, mely megjelenésekor valóságos irodalmi forradalmat okozott. — A tizenkét hatalmas felvonásra osztott film főszerepeit Boski Bernier, Charlie György és Dalia játsszák. Az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

xx **Jön! Rin-Tin-Tin, a híres farkaskutyát!**

xx **Jön! „Variete”, a szezon legszépebb és legnagyobb filmje.** Főszereplők: Putty Lya és Emil Jannings.

xx **Cinema Molul Mureşului.** M. „A bártancosnő” szenzációs film 6 felvonásban Klein Ernő novellája után, Alfred Abel és Ruth Weyher a főszerepekben. Kezdeté pont 9 órakor.

HA LAPUNK részére közölni valója van, telefonon is bemondhatja. TELEFON SZAM 151.

AZ ARADI APOLLO MOZIBAN MA

RÓZSÁLOVAG

STRAUSS RICHARD híres operája
: Eredeti zenével és ének kísérettel :
HUGUETTE DUFLOS és
JAQUES CATELAIN

a főszerepben. Az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

Marosparti Mozgó vendéglőjében villásreggeli és frissen csapolt sör. —: Délután 5 órától elsőrangú cigányzene HANGVERSENYEZ.

Temesben bujkál az aradi asszonygyilkos

Az aradi rendőrség fontos adatok birtokába jutott

(Saját tudósítónktól). Az asszonygyilkos Simon Jánosról ma újabb adatok kerültek az aradi államrendőrség birtokába. Az eddigi nyomozásnak csak azt sikerült megállapítania, hogy a gyilkos a gyilkosság reggelén Aradról Timisoara felé vette útját. De tekintve utaztak Temesvárra, a hol az ottani rendőrség segítségével végigjárták az összes lebujtásokat, korcsmákat, azonban Simon Jánosnak és a vele szökött barátjának nem akadtak nyomára. Közben, mint megírtuk, a rendőrség letartóztatta Simon (Topa) Rózát, a gyilkos nővérét, Pagura Antalt, akiről az a gyanu merült fel, hogy részese volt a bestiális tettek, vagy legalább is tudott a büntényről. Előállította a rendőrség még Pagura Antalt is. A nyomozás azonban megállapította, hogy Simon (Topa) Róza és Paguráné nem ismerik Simon János hollétét és semmit sem tudtak a gyilkosságról. Pagura Antalt ma átkísérték az ügyészség fogházába. Mivel a rendőrség nem tudta rábizonyítani a gyilkosságban való részességét, közveszélyes csavargás miatt indul meg ellene az eljárás.

Simon János és barátja szökéséről a következő fontos adatokat sikerült megtudni: A gyilkos szeretőjével a vingai állomáson ült vonatra. A harmadik osztályra szálltak fel, ahol találkoztak egy aradi ismerőssel, aki meglepődve nézett Simonra és megszólalt: — János, keres a rendőrség Aradon, mert azt mondják, hogy megölted a feleségedet. Ott találta megöjtve a Marosparton.

Simon János az első pillanatban megdöbben, azután egykedvűen válaszolta:

— Meggyilkolták a felesége-

met? ... Nem is tudtam róla.

Többet nem beszéltek egymással, de Simon János látható izgalommal sétálgatott a fülkében. Több ízben sugdosott barátjával és amikor a szentandrás állomásról elindult a vonat Temesvár felé, hirtelen mindketten leugrottak a már mozgó kocsirol. — A szentandrás állomáson ismét találkozott Simon J. egy ismerős asszonnyal, aki megkérdezte tőle hova megy. A gyilkos azt mondta, hogy meglátogatja a nővérét, aki Szentandrásen lakik. A beérkezett adatok alapján ismét új merbe tereledött a nyomozás és valószínű, hogy a gyilkos hamarosan az igazságszolgáltatás kezére kerül.

A főmérnök tragédiája

(Cluj—Kolozsvár, május 18.)

Ma délelőtt kilenc órakor megdöbentő szerencsétlenség történt az apahidai állomáson. Nicora főmérnök, az apahidai vasúti műhely vezetője két megrongált vasúti kocsi közé került, amelyek meglehetősen sebességgel haladtak egymással szembe. Nicora abban a pillanatban lépett a két kocsi közé, amikor azok összeütköztek. Az ütközők elkapták a főmérnököt, akit a szó szoros értelmében összelapítottak. Csodálatos módon a borzalmas sérülések nem okozták a főmérnök azonnali halálát, sőt Kolozsvárra szállítása közben visszanyerte eszméjét és papot kért, akinek megvált. A köztisztviselőben álló főmérnököt a kolozsvári klinikán ápolják, ahol élet-halál között lebeg.

Felelős szerkesztő:
RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

Kézimunka

rajzolja, készíti és kősen Erbelnek, Smirnak. Független, Agytárak. Mindennemű kézimunka anyagok nagy választékban. Smirna nyírás, montirozás. Arad, Str. Col. Pirol No. 1. Előrajzolás. Harisnyák szolid árakban. Színház mögött 7416

Belvárosban magánház

4 szobás, parkettás, modern lakással, fürdőszobával KIADÓ.

Háasz-iroda Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-ucca) 12. szám. 16593

Tanulók és idősebb házi szolgálta

előmozdással és lakással felvételik.

WEISZ

vízvezeték-szerelő Arad Str. Unirei No. 14. (Ortutay-palota.)

Muzsay József Arad, színházzal szemben.

- Lonvászón férfi öltöny ... L. 1450
- Ripszvaszon ... L. 1550
- Covercoat vaszon ... L. 1750
- Lüster sacco) ... L. 1850
- sötét kék és fekete)
- Tennis nadrág ... L. 480
- Pejaceevics nadrág ... L. 580
- Gummi kabát ... L. 960
- Fregoli raglan ... L. 2200
- Hannoveri) gummi
- Wimpassingij kabátok ... L. 1450
- Mérték utáni szabóság.
- Nagy szövetraktár. 1612

A mai kor minden kényelmét és kívánalmait kielégítő, teljesen modern

uri magánház

a centrumban, 3 héten belül elfoglalható 4 szoba, elő, fürdő, cseléd-szobás lakással 1,550.000 lejért ELADÓ. — Kizárólagos megbízott:

Uranel-iroda Arad, főpostával szemben.

Korlátlan italméresi

jogommal üzletbe betársulnék sürgősen. 16138

Bővebbet Uranel-iroda Arad, főpostával szemben.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudatva az apróhirdetésekről: Az apróhirdetéseket díjat az alábbiak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetés az hét napra 4 lej — napi, vasárnap 5 lej. — Vastagabb betűvel 8 lej, illetve 10 lej. — A vastagabb betűvel írtakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket d. u. 5 óráig vesszük fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40 lej, vasárnap 50 lej. A hirdetés felvételétől magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés árát megtagadja, amelyik tartalmánál fogva érdektelenségben nem részesülhet, azt minden egyes esetben meg kell állapítani, illetve helyesbítenie. * * * * * Hirdetéseket telefon úton is feladhatók, telefon szám: 161. * * * * *

Alkalmazás.

PERZSASZÖNYEG csomózó lányt keres dr. Groszmanné, Arad, Str. Moise Nicoara 17. 3068

BEJARONÓ jó bizonyítvánnyal 1/2 napi munkára azonnal felvétetik. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-u.) I. em., jobb. 3068

VOLT tisztviselő részére nagyszerű keresetért biztosít egy mindenkit érdeklő közhasznú mű terjesztése. Gyakorlat nem szükséges. Jelentkezni lehet napon-ta 3-tól 4 óráig Arad, Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 9. sz. földszint. 3154

KIFUTÓLEÁNY azonnal felvétetik. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-u.) 12. I. em. jobb. 500

MINDENES jó fizetéssel felvétetik. Arad, Str. Nicolae Grigorescu (Munkácsy) 6. 3167

KIFUTÓ fiut azonnali belépésre keresünk. Kornis Zsigmond és Márton Acsev palota. 3170

HÁZMESTERPÁR vagy magános nő keresetért bérházba június elsejére, aki takarítást is vállal külön díjazásért. Értekezni Stern Lipót háztulajdonosnál Arad, Str. Matel Corvin No. 1. 3175

MÉRLEGEKÉPES főkönyvelő mellékfoglalóként óráknyvelést vállal. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 3178

BOLTILEÁNY ellátással azonnal felvétetik. Markovits Ida, Arad, Calea Saguna 52. szám. 10348

PERFEKT szobaleány felvétetik. Berger, Arad, Str. Dimitrie Greceanu (Perényi-ucca) 15. 3179

Lakás.

BELVÁROSBAN keresek kétszobás lehetőleg uccai modern lakást fürdőszobával. Lelelést fizetek. Ügynököket díjazok. Székely J. Arad, Központi Takarékpénztár. 3174

Vétel és eladás.

KANÁRIMADARAK, elsőrendű Sefert, törzs kaphatók Gloria kanáritenyésztő Târgu-Mureş Sft. George 30. 3169

EGY 8 HP. Hoffer cséplőgarnitúra felszereléssel eladó. Maszay Gyula, Arad, Galsa. 3168

PERZSASZÖNYEGEK, antik fotelok és szekrények, antik ágy és antik álló tükrök, háló, ebédli uriszoba szalon berendezések, zongora, cimbalom, hegedű, gramofon, parketták, lencsés kávé-garnitúra, 12 személyes étkező servisek, előszobával, fali óra, varró asztalkák, íróasztalgarnitúrák, egy ágyra díszágy-nemű, szövet függönyök, festmények, diványpárnák, dísztárgyak, kézimunka-esterek, hirtaszkók stb. jutányosan eladó. Salgóné, Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

EGY öttonnás teherautó, egy másféltonnás „Ford” camion és egy személyautó eladó. „Record” autóvállalatnál, Arad, Str. Moise Nicoara 2. (Petőfi-u.) Telefon 453. 3172

ANTIK BUTOROKAT, különböző szobaberendezéseket, egyes butórdarabokat, íróasztalokat, székeket, perzsa- és gyári szőnyegeket, fehérenmüket keresek sürgősen bizonányba s azok gyors eladásáról gondoskodom. Salgóné, Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

RÖVID BÉCSI ZONGORA, kitűnő hang, modern hálószoba butor, antik butorok, festmények, óriási választékban. Mindennemű régiséget veszünk. Salon Artistique (Fischer Eliz-palota) Arad. 824

Üzletek.

ÜZLETHELYISÉG Aradon, a Str. Metlanu (Forray-ucca) legszebb helyén portálos kirakatokkal azonnalra, lelépés nélkül kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3173

ÜZLETHELYISÉGEK Aradon, a Strada Matel Corvin (Hunyadi-u.) legjobb helyén azonnalra kiadók. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 3176

Külömféle.

ELVESZETT egy fekete bőrtárca, benne Reismann Samu névre kiállított külöfélé igazolványokkal. A becsületes megtaláló magas jutalom ellenében adja át az iratokat Reismann Samu nyomdatulajdonosnak Agronomul nyomda, Arad, Str. Closca (Szent László-u.) 15. 3174

Györffy „Mures” irodája Arad, Str. Unirei

megvételre ajánl BÉRHÁZAT 5 lakással, amelyből egy 4 szoba, fürdőszobás, parkettás elfoglalható gyümölcsös kerttel, szép telekkel 1,000.000 lejért. — A Str. OITUZ (Illés-uccában) lévő házat 3 lakással, nagy, új asztalos műhellyel, pincével 304 □-öles telekkel 400.000 lejért.

Belvárosi

modern magánház, átvehető 7 szoba, fürdő, cseléd-szobás lakással, ritka szép parkirozott udvarral; nagy gyümölcsös kerttel, 1,800.000 lejért ELADÓ. Átvehető teher 800.000 lej.)oo(Megbizott: 16138 Uranel-iroda Arad, főpostával szemben.

Egy jó hivatalnok,

(aki a magyar, német és román nyelvet bírja, jó fizetés mellett felvétetik.)

Ajánlatok „Utazási iroda oimen” az Aradi Közlöny kiadóhivatalába német vagy román nyelven kéretnek. 3171

Biztos tőkebefektetések !!

Belvárosban legjobban épített kertes, 6 lakásos emeletes szép ház fürdőszobás, parkettás lakással. — Piaciér közelében nagyon szép és legjobban épített 6 lakásos földszintes ház két üzlethelyiséggel 1,000.000 lejért. — Deák Ferenc-ucca végén magánház, 4 szobás lakással, fürdőszobával, zárt folyosóval 650.000 lejért. — Szabadság-térről egy percnyi távolságra két uccára nyíló, alapincézett emeletes ház, 5 szobás, fürdőszobás, elfoglalható lakással 1,200.000 lejért. — Deák Ferenc-uccától egy percnyi távolságra magánház 3 szobás, fürdőszobás lakással, iparműhellyel, nagyrterékű telekkel, 550.000 lejért ELADÓK. Kizárólagos megbízott: Háasz Albert-irodája Arad, Str. Eminescu (v. Deák F.-u.) 12. 16593